

I Semester B.B.A./B.B.A.(A.M.)/B.H.M./B.V.A. (A&M)
Examination, February/March 2024
(NEP Scheme)
(Freshers and Repeaters)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – 01)
Neeti Shatakam, Grammar and Comprehension

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : 1) Q. 1, 5 and 6 should be answered in **Sanskrit only**.
2) Q. 2, 3 and 4 can be answered in **Sanskrit or Kannada or English**.

- I. समीचीनम् उत्तरम् चित्वा लिखत । (10×1=10)
- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Choose and write the correct answer.
- 1) भर्तृहरेः समयः कः ?
- अ) षष्ठम् शतमानम् आ) सप्तम शतमानम्
इ) पञ्चम शतमानम् ई) अष्ट शतमानम्
- 2) वाक्यपदीयस्य कर्ता कः ?
- अ) भोजः आ) भासः इ) दण्डी ई) भर्तृहरिः
- 3) भर्तृहरिः कस्य स्थानस्य राजा ?
- अ) उज्जयिनी आ) मगध इ) तक्षशिला ई) अङ्ग
- 4) दुर्जने कीदृशं भवेत् ?
- अ) प्रीतिः आ) क्षमा इ) दया ई) शाठ्यं
- 5) भर्तृहरेः भ्राता कः ?
- अ) विक्रमः आ) त्रिविक्रमः इ) आदित्यः ई) इन्द्रः
- 6) कः सुखमाराध्यः ?
- अ) अङ्गः आ) विशेषङ्गः इ) दैत्यः ई) विदाधः

P.T.O.

- 7) अपण्डितानाम् विभूषणं किम् ?
 अ) मौनं आ) धैर्यं इ) शौर्यं ई) स्नेहं
- 8) सुरपतिः कः ?
 अ) कुबेरः आ) इन्द्रः इ) वरुणः ई) चन्द्रः
- 9) स्वजने किं भवेत् ?
 अ) शाठ्यं आ) शौर्यं इ) दाक्षिण्यं ई) आर्जवं
- 10) कः पापमपाकरोति ?
 अ) दुःसङ्गतिः आ) सत्सङ्गतिः इ) सङ्गतिः ई) प्रीतिः

II. एकं प्रश्नं अधिकृत्य उत्तरं लिखत ।

(1×10=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any one** of the following.

1) नीतिशतके सज्जन प्रशंसा ।

ನೀತಿ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನ ಪ್ರಶಂಸೆ.

Appreciation of Good people in Neetishataka.

2) नीतिशतकस्य उपदेशसारं विवृणुत ।

ನೀತಿ ಶತಕದಲ್ಲಿನ ಉಪದೇಶ ಸಾರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the teachings of Neetishataka

III. श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत । (त्रयाणां)

(3×4=12)

ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ. (ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ).

Translate and explain the Shlokas (**any three**).

1) स्वायत्तमेकान्तहितं विधात्रा च्छादनमज्ञतायाः ।

ವಿಶೇಷತಃ ಸರ್ವವಿದಾಂ ಸಮಾಜೇ ವಿಭೂಷಣಂ ಮೌನಮಪಂಡಿತಾನಾಮ್ ॥

2) शक्यो वारयितुं जलेन हतभुक् शूर्पेण सूर्यातपो

ನಾಗೇಂದ್ರೋ ನಿಹಿತಾನ್ಕುಶೇನ ಸಮದೋ ದಂಡೇನ ಗೋಗರ್ದಭೌ ।

ವ್ಯಾಧಿಭೇಷಜ ಸಂಗ್ರಹೇಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರ್ಮನ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗೈವಿಷಂ

ಸರ್ವಸ್ಥೌಷಧಮಾಸ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತಂ ಮೂರ್ಖಸ್ಯ ನಾಸ್ತ್ಯೌಷಧಮ್ ॥

3) विद्या नाम नरस्य रूपमधिकं

प्रच्छन्न गुप्तं धनं ।

विद्या भोगकरी यशः सुखकरी

विद्या गुरुणां गुरुः ॥

विद्या बन्धुजनो विदेशगमने

विद्या परादेवता

विद्या राजसु पूज्यते न हि धनं

विद्याविहीनः पशुः ॥

4) जयन्ति ते सुकृतिनो

रससिद्धाः कवीश्वराः ।

नास्ति तेषां यशः काये

जरामरणजं भयं ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः संदर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡನ್ನೂ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context on **any two**.

1) वाग्भूषणम् भूषणम् ।

2) मूर्खस्य नास्ति औषधम् ।

3) सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम् ।

4) विद्या विहीनः पशुः ।

V. संस्कृत भाषायां उत्तरं लिखत ।

अ) सन्धि विभज्य नाम लिखत । (पञ्चानां)

(5×1=5)

1) नरेशः

2) वृकोदरः

3) गुरुपदेशः

4) जात्यतीतः

5) कालोऽहम्

6) पित्रृणम्

7) सप्तर्षिः

8) एकैकम्

आ) लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । (पञ्चानां)

(5×1=5)

- 1) भवन्तु
- 2) पठामि
- 3) आसीत्
- 4) अभूताम्
- 5) लिखिष्यति
- 6) नृत्यन्ति
- 7) ययाचे
- 8) व्रज

VI. परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

ऋतुराजो वसन्तः । निखिलमिदं जगत् चारुतरं सम्पद्यते वसन्ते । अहो रमणीयता किसलयानां मुधुरिमा पुष्पाणां सरसता फलानाम् । सरोवरे कमलानि विकसन्ति । भ्रमराः गुञ्जन्ति । फचमं कूजन्ति पिकाः । प्रसन्नं वहन्ति नद्यः । वायुः मन्दं मन्दं प्रयाति । प्रसन्ना प्रतिभाति दिक्सम्पत् ।

प्रश्ना :

- 1) ऋतुराजः कः ?
- 2) वसन्ते केषां रमणीयता सन्दृश्यते ?
- 3) कमलानि कुत्र विकसन्ति ?
- 4) के मधुरं गुञ्जन्ति ?
- 5) वायुः कथं प्रयाति ?